

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 maja 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Ewa Bazelan

Protokolant Sekretarz sądowy Dorota Tomasik

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2016 roku w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko J. S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia 30 września 2015 roku, sygn. akt I C 456/14

I. zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie 1., w ten sposób, że zasądzoną w nim od pozwanego J. S. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 1510 zł 86 gr z ustawowymi odsetkami obniża do kwoty 148 zł 04 gr (sto czterdzieści osiem złotych cztery grosze) z ustawowymi odsetkami od dnia 7 maja 2014 roku do dnia zapłaty, zaś w pozostałym zakresie powództwo oddala;

b) w punkcie 2. w ten sposób, że zasądza od powoda (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz pozwanego J. S. kwotę 475 zł 30 gr (czteryście siedemdziesiąt pięć złotych trzydzieści groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu za pierwszą instancję;

c) w punkcie 3. w ten sposób, że przyznane od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Kraśniku) na rzecz radcy prawnego D. P. wynagrodzenie za pomoc prawną świadczoną pozwanemu z urzędu obniża do kwoty 153 zł 38 gr (sto pięćdziesiąt trzy złote trzydzieści osiem groszy);

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od powoda (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz pozwanego J. S. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję;

IV. przyznaje od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Kraśniku) na rzecz radcy prawnego D. P. wynagrodzenie za pomoc prawną świadczoną pozwanemu z urzędu w drugiej instancji w kwocie 73 zł 80 gr (siedemdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt groszy);

V. nakazuje pobrać od powoda (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kraśniku kwotę 27 zł (dwadzieścia siedem złotych) tytułem części opłaty od apelacji, od której pozwany był zwolniony.

II Ca 33/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 7 maja 2014 roku powód (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego J. S. z tytułu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych z dnia 1 lipca 2013 roku kwoty 1510 zł 87 gr z ustawowymi odsetkami od dnia 7 maja 2014 roku do dnia zapłaty.

Wyrokiem z dnia 30 września 2015 roku Sąd Rejonowy w Kraśniku:

1. zasądził od pozwanego J. S. na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 1510,86 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 7 maja 2014 roku do dnia zapłaty;
2. nie obciążył pozwanego J. S. kosztami procesu;
3. przyznał od Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Kraśniku) na rzecz radcy prawnego D. P. prowadzącej kancelarię w K. kwotę 738 złotych tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną świadczoną z urzędu.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 1 lipca 2013 roku J. S. zawarł umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych „blueconnect z urządzeniami na 12/24/36/48 rat” ze spółką (...) S.A. Umowa dotyczyła numeru (...). Wraz z zawarciem umowy J. S. otrzymał urządzenie – (...). Cena urządzenia wynosiła 1571,80 złotych. Płatna była w 37 ratach w kwotach po 21 złotych oraz 88,90 złotych miesięcznie. W związku z zawarciem umowy operator udzielił abonentowi ulgi w kwocie 4704,54 złotych. Kara umowna za jednostronne zerwanie umowy przez abonenta lub przez operatora z winy abonenta przed czasem, na który została zawarta niesie za sobą obowiązek zapłaty kary umownej w kwocie 1300 złotych. Abonent zobowiązywał się do utrzymywania aktywnej karty sim przez czas obowiązywania umowy. Umowa została zawarta na okres do 1 lipca 2015 roku.

J. S. nie wywiązywał się z zawartej umowy. Nie opłacał abonamentu. W dniu 10 grudnia 2013 roku operator wystosował do niego pismo z wypowiedzeniem umowy oraz warunkami odstąpienia od wypowiedzenia umowy. Wypowiedzenie umowy zawierało wezwanie do zapłaty kwoty 1439,91 złotych, na którą to kwotę składa się kwota kary umownej w wysokości 1300 złotych oraz kwota 139,91 złotych z tytułu nieopłaconych faktur. Należność wobec operatora wynikała z faktur z 5 września 2013 roku oraz 5 października 2013 roku.

Pomimo wezwania do zapłaty i określenia przez operatora warunków odstąpienia od wypowiedzenia umowy J. S. nie uregulował należności wobec T –M..

Sąd Rejonowy uznał roszczenie powoda za zasadne. Wskazał, że powód dochodzi roszczeń wynikających z umowy łączącej jego i pozwanego z tytułu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych z 1 lipca 2013 roku. Powód przedłożył do akt dokument umowy, a pozwany w żaden sposób go nie zakwestionował. Umowa została zawarta przez pozwanego w ramach promocji blueconnect 99 z laptopem na 36 rat. Wysokość opłat zasadniczych przy opcji umowy wynosiła 99 zł 90 gr, a przez pierwsze 24 miesiące 78 zł 90 gr.

Te ustalenia skutkowały przyjęciem po stronie pozwanego istnienia zobowiązania do spełnienia świadczenia zgodnie z umową. W tym zakresie Sąd Rejonowy odwołał się do ar. 354 § 1 k.c.

Sąd zaznaczył, że pozwany podnosił, iż zapłacił faktury wynikające z umowy z wyprzedzeniem i na dowód tego złożył pokwitowania wpłaty na kwotę 160 zł 32 gr z 17 sierpnia 2013 roku. Sąd uznał za niewiarygodne twierdzenia pozwanego jakoby opłacił należność za dwa miesiące - wrzesień i październik już 17 sierpnia 2013 roku. Z oświadczenia o stanie majątkowym oraz zeznań pozwanego wynika że utrzymuje się on z zasiłku stałego i zasiłku pielęgnacyjnego z opieki społecznej, nadto jest osobą schorowaną. Twierdzenie jakoby większą część swojego dochodu pozwany przeznaczył na zapłacenie należności za internet i to ze znacznym wyprzedzeniem przed doręczeniem faktury jest bezpodstawne, a ze złożonego pokwitowania w żaden sposób nie wynika aby dotyczyło należności objętej pozwem.

Zdaniem Sądu Rejonowego kwota należności wobec powoda została przez niego w sposób prawidłowy skapitalizowana na dzień wniesienia pozwu na kwotę 1510 zł 87 gr z uwzględnieniem treści art. 481 § 1 k.c..

O kosztach Sąd Rejonowy orzekł na mocy art. 102 k.p.c. oraz § 6 punkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez skarb państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Apelację od tego wyroku wniósł pozwany J. S., który zaskarżył wyrok w punkcie 1 i zarzucił naruszenie:

I. Przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

1. art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającej na przyjęciu, że mało logicznym wydaje się, aby Pozwany większą część swojego dochodu przeznaczył na zapłacenie należności za Internet, w sytuacji gdy Pozwany przedstawił wiarygodny dowód spełnienia świadczenia wynikającego z przedmiotowej umowy,

2. art. 232 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z 6 k.c. poprzez błędne przyjęcie, że Powód wykazał, że Pozwany zgodnie z brzmieniem łączącej Go z poprzednikiem prawnym Powoda umowy zobowiązany był do spełnienia określonego w nim świadczenia, a Pozwany nie wywiązał się zaś z nałożonego nań obowiązku przedstawienia dowodu świadczącego o wykonaniu tego zobowiązania, w sytuacji gdy Pozwany przedstawił wiarygodny dowód świadczący o wykonaniu zobowiązania,

3. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez sporządzenie uzasadnienia niespełniającego warunków wskazanych w tym przepisie, tj. niewyjaśnienie przesłanek niezastosowania art. 58 § 3 k.c. w sytuacji gdy zastrzeżenie kary umownej na wypadek braku utrzymywania aktywnej karty SIM przez okres 24 miesięcy poprzez zaniechanie obowiązku zapłaty faktur, w istocie stanowi sankcję za niewykonanie lub nienależyte wykonanie świadczenia pieniężnego, a zatem jest sprzeczne z treścią bezwzględnie obowiązującego art. 483 § 1 k.c. i jako takie winno być traktowane jako poczynione contra legem w myśl art. 58 § 3 k.c., co w konsekwencji uniemożliwia odniesienie się przez Pozwanego do motywów, jakimi kierował się Sąd Rejonowy w Kraśniku wydając wyrok.

II. Przepisów prawa materialnego, tj.:

1. art. 483 § 1 k.c. w zw. z art. 58 § 3 k.c. poprzez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że zastrzeżenie w przedmiotowej umowie kary umownej na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązku zapłaty faktur, jest zgodne z treścią art. 483 § 1 k.c. a zatem ważne w myśl art. 58 § 3 k.c., w sytuacji gdy zastrzeżenie kary umownej na wypadek braku utrzymywania aktywnej karty SIM przez okres 24 miesięcy poprzez zaniechanie obowiązku zapłaty faktur, w istocie stanowi sankcję za niewykonanie lub nienależyte wykonanie świadczenia pieniężnego, a zatem jest sprzeczne z treścią bezwzględnie obowiązującego art. 483 § 1 k.c. i jako takie winno być traktowane jako poczynione contra legem w myśl art. 58 § 3 k.c.,

2. art. 58 § 3 k.c. poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy istniały podstawy do jego zastosowania, z uwagi na zastrzeżenie przez Powoda kary umownej na wypadek braku utrzymywania aktywnej karty SIM przez okres 24 miesięcy poprzez zaniechanie obowiązku zapłaty faktur, które w istocie stanowi sankcję za niewykonanie lub nienależyte wykonanie świadczenia pieniężnego, a zatem jest sprzeczne z treścią bezwzględnie obowiązującego art. 483 § 1 k.c. i jako takie winno być traktowane jako poczynione contra legem w myśl art. 58 § 3 k.c.

Pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części, tj. w pkt I poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego kosztów procesu według norm prawem przepisanych za II instancję; ewentualnie z ostrożności procesowej: uchylenie zaskarżonego wyroku w części tj. w pkt I i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych za II instancję.

Powód (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł o oddalenie apelacji pozwanego i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanego, o ile domaga się zmiany zaskarżonego wyroku jest uzasadniona, choć nie w całości.

W przedmiotowej sprawie strona powodowa domagała się zasądzenia od pozwanego kwoty 1510 zł 87 gr, na którą składały się należności:

- 1300 zł kary umownej za rozwiązanie umowy z winy abonenta przed upływem czasu, na który została zawarta na podstawie § 6 umowy,
- z faktur miesięcznych obejmujących opłaty abonamentowe za wrzesień i październik 2013 roku - 68, 60 zł i 68, 97 zł
- z not odsetkowych w kwotach 2, 34 zł, 25,93 zł i 45, 03 zł.

Pierwsze z wymienionych wyżej roszczeń uznać należy z nieuzasadnione.

W tym zakresie trafne są zarzuty apelacji co do tego, że Sąd Rejonowy nie odniósł się w uzasadnieniu do zarzutów strony pozwanej co do zastosowania art. 483 § 1 k.c. i art. 58 § 1 i 3 k.c. w odniesieniu do żądania kary umownej (1300 zł), a zasądzenie tej należności na rzecz powoda naruszało te unormowania.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko strony pozwanej co do tego, że w niniejszym przypadku zastrzeżenie kary umownej na wypadek braku utrzymywania aktywnej karty SIM przez okres 24 miesięcy w wyniku zaniechania obowiązku zapłaty faktur, w istocie stanowi sankcję za niewykonanie lub nienależyte wykonanie świadczenia pieniężnego, a zatem jest sprzeczne z treścią bezwzględnie obowiązującego art. 483 § 1 k.c. i jako takie winno być traktowane jako nieważne myśl art. 58 § 1 i 3 k.c.

Zgodnie z art. 483 § 1 k.c. można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna).

Zgodnie z § 6 ustęp 2 umowy stron: jednostronne rozwiązanie umowy przed upływem czasu oznaczonego, na który została ona zawarta dokonane przez abonenta lub przez operatora z winy abonenta oznaczać będzie naruszenie przez abonenta zobowiązania niepieniężnego do utrzymania aktywnej karty SIM przez ten czas w takim wypadku abonament zapłaci na pisemne żądanie operatora karę umowną której maksymalna wartość wynosi 1300 zł.

Jak wynika z powyższego kara umowna może być zastrzeżona jedynie na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego. Natomiast kara umowna w kwocie 1300 zł zastrzeżona w przedmiotowej sprawie wiązała się nie tyle bezpośrednio z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania, ale z przedterminowym rozwiązaniem umowy m.in. przez operatora z winy abonenta.

W takim wypadku do oceny skuteczności zastrzeżenia kary umownej na wypadek rozwiązania umowy (odstąpienia od niej, itp.) przez operatora nie może abstrahować od przyczyn rozwiązania umowy, od tego na czym polegało nienależyte wykonanie zobowiązania stanowiące jego podstawę.

Należy zawsze ustalić, czy rozwiązanie umowy nastąpiło w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem świadczenia o charakterze niepieniężnym, czy też o charakterze pieniężnym. W wypadku, gdy rozwiązanie umowy spowodowane było wyłącznie niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem świadczenia pieniężnego, należy uznać, że kara umowna zastrzeżona na wypadek rozwiązania umowy z tej przyczyny, stanowi w istocie sankcję za niewykonanie zobowiązania pieniężnego. W takiej sytuacji żądanie zapłaty kary umownej nie jest uzasadnione (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2007 roku, III CSK 288/06, Lex 274191), a samo postanowienie przewidujące takie uprawnienie pozostaje sprzeczne z dyspozycją bezwzględnie obowiązującego art. 483 § 1 k.c.

Z taką też sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. W niniejszym wypadku umowa została rozwiązana z przyczyn leżących po stronie abonenta. Mianowicie strona powodowa wypowiedziała umowę i dezaktywowała kartę SIM z uwagi na zadłużenie pozwanego w opłatach za usługi (k. 45).

Z powyższego wynika zatem, że kwoty 1300 zł strona powodowa dochodziła tytułem kary umownej zastrzeżonej na wypadek rozwiązania umowy z winy abonenta przed upływem oznaczonego czasu, przy czym zawinione przez abonenta przyczyny, które legły u podstaw rozwiązania umowy sprowadzały się wyłącznie do braku zapłaty w terminie przez pozwanego należności za usługi abonamentowe.

Tym samym rzeczywistą przyczyną nałożenia na pozwanego kary umownej był fakt, że pozwany nie regulował swoich zobowiązań pieniężnych wobec operatora. Natomiast ewentualne naruszenie przez pozwanego jego obowiązków związanych ze spełnianiem na rzecz operatora świadczeń o charakterze pieniężnym nie mogło w żadnym razie uzasadniać zastosowania wobec niego kary umownej. Nie ma przy tym znaczenia jakich określeń czy konstrukcji użyto w umowie, w tym, że w umowie jako formalną podstawę kary umownej wskazano rozwiązanie umowy, czy brak utrzymywania aktywnej karty SIM. Jak zaznaczył Sąd Najwyższy w wyżej powołanym wyroku w sprawie III CSK 288/06 takie zastrzeżenie należy traktować jako formę uproszczenia redakcji warunków umowy.

Istotne jest jaki obowiązek został naruszony przez abonenta, na czym polegało niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania przez niego, gdyż tylko to stanowi podstawę do domagania się zapłaty kary umownej.

W niniejszym wypadku w istocie u podstaw żądanej przez stronę powodową kary umownej leżało niespełnianie przez pozwanego świadczeń o charakterze pieniężnym. Natomiast dezaktywacji karty dokonał sam operator po rozwiązaniu umowy, co było jedynie następstwem niewykonywania umowy przez pozwanego – braku zapłaty.

Tak zastrzeżona kara umowna narusza treść art. 483 § 1 k.c., co oznacza, że tego rodzaju postanowienie umowne są w tym zakresie z mocy art. 58 § 1 i 3 k.c. bezwzględnie nieważne.

Z tych też przyczyn brak było podstaw do zasądzenia na rzecz strony powodowej należności z tytułu kary umownej w kwocie 1300 zł.

Na marginesie należy wskazać, że przedstawione wyżej stanowisko nie oznacza, że nie jest w ogóle dopuszczalnym w umowach o świadczenie tego typu usług zastrzeganie kar umownych. Jest to oczywiście możliwe, jednakże tylko wtedy, gdy kara umowna jest przewidziana na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania świadczenia niepieniężnego, a tym samym w niniejszym przypadku przysługiwałaby gdyby przyczyną rozwiązania umowy było niewykonanie przez abonenta obowiązków o charakterze niepieniężnym.

Należy dodać, że powyższe wywody nie pozostają w sprzeczności z treścią art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 16 lipca 2004 roku Prawa telekomunikacyjnego, który przewiduje, że: w przypadku zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, związanego z ulgą przyznaną abonentowi, wysokość roszczenia z tytułu jednostronnego rozwiązania umowy przez abonenta lub przez dostawcę usług z winy abonenta przed upływem terminu, na jaki umowa została zawarta, nie może przekroczyć wartości ulgi przyznanej abonentowi pomniejszonej o proporcjonalną jej wartość za okres od dnia zawarcia umowy do dnia jej rozwiązania.

Unormowanie to nie kreuje żadnych roszczeń, a określa jedynie górną granicę roszczeń dostawcy usług we wskazanej w nim sytuacji. Nie wyłącza też analizy zasadności dochodzonego roszczenia, które winno przysługiwać niezależnie od treści art. 57 ust. 6 praw telekomunikacyjnego na podstawie umowy i stosownych przepisów (tutaj k.c.).

Zajęte w przedmiotowej sprawie przez Sąd Okręgowy stanowisko nie oznacza bynajmniej, że w tego typu sytuacjach, gdy doszło do nienależytego wykonania umowy przez abonenta (w zakresie świadczeń pieniężnych), operator, dostawca usług nie są uprawnieni do dochodzenia związanych z tym roszczeń odszkodowawczych. Także w przypadku, gdy zawarcie umowy o świadczenie usług wiązało się z przyznaniem abonentowi ulgi, dostawcy usług może

przysługiwać wobec przedterminowego rozwiązania umowy właśnie roszczenie odszkodowawcze, ale w wysokości nie przekraczającej równowartości przyznanej abonentowi ulgi.

W przedmiotowej sprawie strona powodowa nie dochodziła jednakże tego rodzaju roszczeń odszkodowawczych, albowiem jej żądanie w zakresie zapłaty kwoty 1300 zł dotyczyło zapłaty kary umownej.

Natomiast pozostałe zarzuty apelacji dotyczące naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., art. 232 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. i w zw. z 6 k.c. nie zasługują na uwzględnienie, gdyż Sąd Rejonowy trafnie uznał, że pozwany nie udowodnił, iż uiszczył należne powodowi opłaty abonamentowe za wrzesień i październik 2013 roku.

Sąd Okręgowy podziela argumentację Sądu Rejonowego co do przyjęcia za niewiarygodne stwierdzeń pozwanego jakoby należność tą uiszczył już 17 sierpnia 2013 roku. Należy dodać, że pozwany przedstawił tylko dowód wpłaty datowany 17 sierpnia 2013 roku na kwotę 160, 32 zł (k. 124) z adnotacją „opłata abonamentowa”. Natomiast z rozliczenia strony powodowej wynika, że wpłata ta wpłynęła w dniu 20 sierpnia 2013 roku i została zaliczona (jako kwoty 21 zł i 139, 32 zł) na poczet z poprzedniej faktury (k.50). Tym samym pozwany chcąc wykazać, że była to jednak zapłata za następne miesiące winien wykazać, że niezależnie od tego uiszczył też należności za lipiec i sierpień 2013 roku, co nie nastąpiło.

Z tych względów uwzględnienie powództwa co do kwot 68,60 zł i 68, 97 zł oraz odsetek od tych należności (do 6 maja 2014 roku) w kwotach 5, 60 zł i 4,87 zł, czyli łącznie co do kwoty 148 zł 04 gr było uzasadnione i apelacja w tym zakresie na mocy art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.

Z powyższych względów na mocy art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok i obniżył zasadzoną kwotę do kwoty 148 zł 04 gr, zaś oddalił powództwo w pozostałej części – co do kwoty 1300 zł oraz naliczonych od niej skapitalizowanych odsetek 62, 83 zł.

Konsekwencją powyższego rozstrzygnięcia jest zmiana akcesoryjnych rozstrzygnięć co do kosztów procesu (pkt 2 wyroku) i kosztów przyznanej pomocy prawnej (pkt 3 wyroku).

W niniejszym przypadku w pierwszej instancji strona powodowa poniosła koszty w kwocie 647 zł (opłata od pozwu – 30 zł, wynagrodzenie pełnomocnika -600 zł i 17 zł opłata od pełnomocnictwa), natomiast pozwany był reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu, którego wynagrodzenie wyniosło 600 zł. Tym samym łącznie koszty wyniosły 1247 zł.

Należy wskazać, że jak wynika z art. 122 k.p.c. oraz § 17 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu co do zasady w sprawie, w której kosztami procesu został obciążony przeciwnik procesowy strony korzystającej z pomocy udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, zwrot kosztów zasadza się na rzecz strony reprezentowanej przez radcę prawnego.

Z uwagi na to, że powództwo zostało uwzględnione jedynie w ok. 10 %, a w 90 % oddalone, to zastosowanie miała zasada stosunkowego rozdzielenia kosztów z art. 100 k.p.c. Strona powodowa winna ponieść koszty w 90 %, czyli w kwocie 1122 zł 30 gr, zaś pozwany w 10 %, czyli w kwocie 124 zł 70 gr. Skoro powód poniósł koszty w kwocie 647 zł, to winien pokryć także jeszcze koszty drugiej strony w kwocie 475 zł 30 gr (1122, 30 – 647; 600 – 124, 70) i taką kwotę zasądził Sąd Okręgowy na rzecz pozwanego tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt I. b wyroku).

Pozostałe przysługujące r.pr. D. P. wynagrodzenie 124, 70 gr (600 - 475, 30) zostało przyznane wraz z podatkiem VAT od Skarbu Państwa (pkt I.c wyroku).

Te same zasady zadecydowały o rozstrzygnięciach o kosztach za drugą instancję.

Łącznie koszty wyniosły 600 zł – wynagrodzenie pełnomocnika każdej ze stron po 300 zł, z czego powód winien ponieść 90 % - 540 zł, zaś pozwanego obciąża 10 % - 60 zł. Tym samym Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego

tytułem zwrotu kosztów kwotę 240 zł (540-300; 300-60), zaś pozostałe przysługujące r.pr. D. P. wynagrodzenie 60 zł (300 – 240 zł) zostało przyznane wraz z podatkiem VAT od Skarbu Państwa (pkt IV wyroku).

Także stosownie do wyniku sprawy (90%) obciążono stronę pozwaną opłatą od apelacji, od której pozwany był zwolniony (art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c.).

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.